

Súd: Krajský súd Prešov  
Spisová značka: 14CoE/10/2016  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8515204132  
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 05. 2016  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Majerník  
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8515204132.1

## Uznesenie

Krajský súd v Prešove v exekučnej veci oprávneného: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpeného Advocate s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 36 865 141, proti povinnému: G. L., nar. XX.X.XXXX, L. E. XXX, vedenej súdnym exekútorom E. K. F., Exekútorský úrad L., so sídlom B. pod sp. zn. U. XXXXX/XXXX, o vymozenie 783,40 eur s príslušenstvom, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Stará Ľubovňa č.k. 2Er/479/2015-17 zo dňa 24.11.2015, takto

### rozhodol:

Potvrďuje uznesenie.

### odôvodnenie:

Prvostupňový súd napadnutým uznesením, vydaným vyšším súdnym úradníkom, zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, a to podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku.

Vychádzal zo zistenia, že oprávnený podal exekútorovi návrh na vykonanie exekúcie pre vymozenie 783,40 eur s príslušenstvom na základe exekučného titulu - právoplatného a vykonateľného Rozhodcovského rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská a.s. so sídlom v Bratislave sp. zn. SR 12540/09 zo dňa 6.10.2009. Konštatoval, že rozhodcovská doložka, na základe ktorej rozhodcovský súd odvodzoval svoju právomoc prejednať spor a ktorá mala založiť legitimitu pre exekučný titul v predmetnom konaní, je dojednaná v rámci bodu 17. Všeobecných obchodných podmienok. Obsah rozhodcovskej doložky bol dodávateľom vopred pripravený. Rozhodcovský súd je teda vopred zakotvený v zmluvných podmienkach ešte pred vznikom samotnej štandardnej zmluvy. Len veľmi ťažko možno predpokladať, že spotrebiteľ bol vedomý všetkých dôsledkov, ktoré so sebou dojednanie rozhodcovskej doložky nesie. V danej veci spotrebiteľ síce mal možnosť vybrať si medzi rozhodcovským a všeobecným občianskoprávnym súdom, ale ak by podľa tejto doložky začalo rozhodcovské konanie na návrh oprávneného, povinný ako spotrebiteľ by bol nútený podrobiť sa rozhodcovskému konaniu. Rozhodcovská doložka tak znemožňuje voľbu spotrebiteľa dosiahnuť rozhodovanie sporu štátnym súdom, ak dodávateľ ešte pred spotrebiteľom podal žalobu na rozhodcovskom súde. To je pravdepodobne aj najčastejšia situácia, pretože oprávnený sa v prípade porušenia zmluvných podmienok zo strany povinného snaží získať exekučný titul. Súd dodal, že v samotnej rozhodcovskej doložke niet o poučení spotrebiteľa o rozdiel medzi občianskoprávnym a rozhodcovským súdnym procesom ani zmienka. Na základe uvedených skutočností dospel k záveru, že dojednaná rozhodcovská doložka upravená v bode 17. Všeobecných obchodných podmienok je neprijateľnou podmienkou, ktorá spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech povinného, a preto je v rozpore s ustanovením § 52 a nasl. OZ ako aj so Smernicou Rady 93/13/EHS. Zároveň je takto dojednaná rozhodcovská doložka v rozpore s dobrými mravmi a podľa § 53 ods. 4 O Z neplatná. Preto žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie oprávnený. Vytýka súdu prvého stupňa, že jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a zároveň rozhodnutie súdu vychádza z neúplného zistenia skutkového stavu veci. Má za to, že exekučný súd v prejednávanej veci prekročil rámec svojej preskúmavacej činnosti, ktorú mu zveril zákon č. 233/1995 Z.z. v znení neskorších predpisov (Exekučný poriadok) a v jeho nadväznosti zákon č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní. Ustanovenie § 45 ods. 1 a 2 zákona o rozhodcovskom konaní síce upravuje povinnosť exekučných súdov zastaviť exekučné konanie v prípade, ak rozhodcovský rozsudok ukladá povinnosť, ktorá odporuje dobrým mravom, ale má za to, že citované ustanovenie súd nesprávne aplikoval. Exekučný súd v konaní o vydaní poverenia na vykonanie exekúcie z predložených podkladov posudzuje exekučný titul z formálnej a materiálnej stránky. Formálne preskúvanie exekučného titulu sa obmedzuje na dodržanie všetkých formálnych náležitostí exekučného titulu tak, ako ich vyžaduje ustanovenie § 34 zákona o rozhodcovskom konaní. Preskúvaním materiálnej stránky zisťuje exekučný súd, či sú splnené hmotnoprávne predpoklady exekučného titulu (dovolenosť, možnosť a súlad s dobrými mravmi). V prípade, ak súd na zistený skutkový stav aplikoval ustanovenie § 45 ods. 2 spôsobom právneho posúdenia správnosti výroku rozhodcovského súdu, ukrátil tým strany exekučného konania práv, ktoré im priznáva zákon o rozhodcovskom konaní alebo Občiansky súdny poriadok, a to hlavne právo na prejednanie veci pred príslušným súdom. Poukazuje na skutočnosť, že oprávnený s povinným uzatvorili rozhodcovskú zmluvu podľa § 3 a nasl. Zákona o rozhodcovskom konaní formou samostatného právneho úkonu, a to na samostatnej listine. V niektorých prípadoch je rozhodcovská doložka dohodnutá v rámci všeobecných obchodných podmienok, ktoré sú pre zmluvné strany záväzné. Konajúci súd však tieto skutočnosti dostatočne nezisťoval, a tak zaťažil konanie vadou nedostatočne zisteného skutkového stavu. Na základe vyššie popísaného skutkového stavu a jeho právneho posúdenia navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil a vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Zákonný sudca, ktorému bola vec pridelená na rozhodnutie, podanému odvolaniu nevyhoviel a v súlade s § 374 ods. 4 O.s.p. postúpil vec na ďalšie konanie odvolaciemu súdu.

Odvolací súd preskúmal napadnuté uznesenie bez zopakovania, či dopĺňovania dokazovania vykonaného súdom prvého stupňa. Preto tak urobil bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 213 ods. 3, 4, 5 a § 214 ods. 2 O.s.p.). Pri preskúvaní napadnutého uznesenia bol odvolací súd viazaný dôvodmi podaného odvolania do tej miery, že nebol oprávnený toto uznesenie preskúmať z iných dôvodov, než ktoré boli výslovne uvedené v podanom odvolaní. Výnimkou by mohli byť len vady konania, pokiaľ by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 212 ods. 1, 3 O.s.p.). Po takomto preskúmaní napadnutého uznesenia dospel odvolací súd k záveru, že odvolanie oprávneného nie je opodstatnené.

Rozhodujúcou právnou otázkou, ktorú správne prvostupňový súd aj bez návrhu prioritne riešil, je otázka platnosti rozhodcovskej doložky. Najvyšší súd SR už vo viacerých rozhodnutiach konštatoval oprávnenie exekučného súdu preskúmať existenciu rozhodcovskej zmluvy. Vo veci 3Cdo 146/2011 zo dňa 13.11.2011 Najvyšší súd SR judikoval, že cit.: „Pokiaľ oprávnený v návrhu na vykonanie exekúcie označí za exekučný titul rozsudok rozhodcovského súdu, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný skúmať, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy. Ak nedošlo k uzavretiu rozhodcovskej zmluvy, nemohol spor prejednať rozhodcovský súd a v takom prípade ani nemohol vydať rozhodcovský rozsudok. Pri riešení otázky, či rozhodcovský rozsudok vydal rozhodcovský súd s právomocou prejednať daný spor, nie je exekučný súd viazaný tým, ako túto otázku vyriešil rozhodcovský súd. Exekučný súd je povinný zamietnuť žiadosť súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, ak už pri postupe podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vyjde najavo existencia relevantnej okolnosti, so zreteľom na ktorú je nútený výkon rozhodnutia neprípustný. Obdobne porovnaj aj uznesenie NS SR vo veci 6Cdo 143/2011, 2Cdo 245/2010, uznesenia Ústavného súdu vo veciach IV. ÚS 55/2011, IV. ÚS 60/2011 a nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. II. ÚS 2164/10 zo dňa 1.11.2011.

Pre konečné rozhodnutie odvolacieho súdu v predmetnej veci má zásadný význam skutočnosť, že rozhodcovská doložka nebola individuálne dojednaná, spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a preto je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, ktorá je v zmysle ustanovenia § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neplatná.

V preskúmvanej veci je nepochybné, že Zmluva o úvere zo dňa 21.10.2008 podpísaná medzi oprávneným a povinným je zmluvou spotrebiteľskou. V bode 17. Všeobecných podmienok poskytnutia úveru je uvedená rozhodcovská doložka, podľa ktorej všetky spory, ktoré vzniknú zo zmluvy o úvere, budú riešené: a) pred Stálym rozhodcovským súdom zriadeným spoločnosťou Slovenská rozhodcovská a.s., b) pred príslušným súdom Slovenskej republiky. Samotná zmluva o úvere bola účastníkmi riadne podpísaná, pričom VPPÚ, ktorých súčasťou je aj rozhodcovská doložka, sa nachádza na zadnej strane tej istej listiny a tvorí so zmluvou nerozdeliteľný celok, preto je potrebné konštatovať, že písomná forma rozhodcovskej doložky stanovená v § 4 ods. 2 zákona č. 244/2002 o rozhodcovskom konaní bola v preskúmvanej veci zachovaná. Napriek tomu je táto rozhodcovská doložka neplatná, pretože nebola individuálne dojednaná.

Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa totiž nepovažujú také, s ktorými nemal spotrebiteľ možnosť sa oboznámiť pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Rozhodcovská doložka uzavretá so spotrebiteľom, ak má byť právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie, musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa vyžaduje informácie o možnosti voľby medzi viacerými riešeniami a informácie o tom, čo tá ktorá voľba konkrétne znamená (porov. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci 6MCdo 9/2012). Spotrebiteľovi musí byť pritom daná reálne možnosť voľby, či prijme alebo neprijme rozhodcovskú doložku. Veriteľ (dodávateľ) musí splnenie týchto podmienok individuálneho dojednania rozhodcovskej zmluvy v prípade pochybností preukázať (§ 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka), inak sa nepovažuje rozhodcovská doložka za individuálne dojednanú. Oprávnený si v tomto smere dôkazné bremeno nesplnil. Kvalifikačným kritériom pre záver, že nejde o individuálne vyjednanú zmluvnú podmienku je stav, ak zmluvné podmienky boli vopred pripravené a nebolo možné meniť ich obsah, čo je aj daný prípad (čl. 3 Smernice Rady 93/13 EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách). Podstatou individuálne nevyjednanej zmluvnej klauzuly je skutočnosť, že bola vopred dodávateľom naformulovaná bez možnosti zmeny jej obsahu, a to je práve aj prípad typových rozhodcovských zmlúv, ktoré sa predkladajú spotrebiteľom na podpis a majú vyvolať dojem, že si ich vyžiadali spotrebiteľa.

V preskúmvanej veci si zmluvné strany v bode 17. Všeobecných podmienok poskytnutia úveru dohodli alternatívnu právomoc rozhodcovského súdu, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na Stálom rozhodcovskom súde. Takéto dojednanie rozhodcovskej doložky spĺňa podmienku neprimeraného (nekalého) zmluvného ustanovenia, pretože zakladá právomoc na rozhodnutie rozhodcovského súdu so sídlom v Bratislave, ktoré je vzdialené od miesta bydliska povinného (E.) viac ako XXX km, a tým spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Ustanovenie § 26 ods. 1 z. č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní predpokladá ústne pojednávanie pred rozhodcovským súdom, pokiaľ sa účastníci nedohodnú inak, alebo pokiaľ rozhodcovský súd nerozhodne, že konanie bude písomné. Zmluvné ustanovenie vylučujúce ústne pojednávanie rozhodcovského súdu, ktoré nebolo individuálne dohodnuté, no predovšetkým neprípustnosť riadneho opravného prostriedku, ktoré znevýhodňuje toho z účastníkov, ktorý má výrazne sťaženú možnosť finančne si zabezpečiť kvalifikovanú právnu pomoc, ktorá je v rozhodcovskom konaní s typicky písomnou formou zrejmo potrebou, zhoršujú postavenie spotrebiteľa v porovnaní so súdnym konaním, a teda zväčšuje rozsah nerovnováhy v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa.

Exekučný súd môže zamietnuť žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku z dôvodu neplatnosti rozhodcovskej doložky (zmluvy) pre jej neprijateľnosť, ak dospeje k záveru, že predmetom rozhodcovského rozsudku boli nároky uplatnené voči spotrebiteľovi a existujú konkrétne dôvody, pre ktoré je dojednanie rozhodcovskej doložky pre povinného zjavne neprijateľnou zmluvnou podmienkou podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

S poukazom na vyššie uvedené dôvody odvolací súd v súlade s § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil napadnuté uznesenie.

Toto rozhodnutie prijal odvolací senát Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch).

**Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.